

Finansutskottets yttrande 2025/26:FiU3y

Verksamheten i Europeiska unionen under 2025

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 19 mars 2026 att ge övriga utskott och EU-nämnden tillfälle att senast den 30 april yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:115 Verksamheten i Europeiska unionen under 2025 och eventuella följdmotioner i ärendet i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Finansutskottet har beslutat att yttra sig över skrivelsen i de delar som rör finansutskottets ämnesområden och över motion 2025/26:3988 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 8.

Utskottet anser att utrikesutskottet bör föreslå att riksdagen ska avslå motionsyrkandet och lägga skrivelsen till handlingarna.

I yttrandet finns en avvikande mening (V).

Utskottets överväganden

Bakgrund

I skrivelsen redogör regeringen för verksamheten i Europeiska unionen under 2025, i enlighet med 9 kap. 21 § riksdagsordningen. Skrivelsen tar upp beslut och händelser i unionen och redovisar unionens frågor utifrån arbetet i rådets olika sammansättningar. Skrivelsen inleds med en beskrivning av den övergripande utvecklingen i EU. Frågor som rör finansutskottets ämnesområden finns framför allt under följande avsnitt:

- EU:s fleråriga budgetram
- Den europeiska terminen för stärkt ekonomisk samordning
- Ekonomisk styrning och samordning
- Finansmarknaden
- EU:s budget
- Skydd av EU:s finansiella intressen
- Statistik.

I bilaga 3 i regeringens skrivelse återfinns beslut i rådet under 2025 där Sverige röstat nej eller lagt ned sin röst. Där redogörs för att Sverige röstade nej i fråga om att anta EU:s allmänna budget för 2026 och i fråga om att bevilja ansvarsfrihet för kommissionen avseende genomförandet av EU-budgeten 2024.

EU:s fleråriga budgetram

Skrivelsen

I juli 2025 presenterade Europeiska kommissionen ett lagstiftningspaket om EU:s fleråriga budgetram för perioden 2028–2034, bestående av 29 rättsakter. De centrala förslagen avser förordningen om den fleråriga budgetramen samt beslutet om EU:s egna medel.

Kommissionen föreslår en mer flexibel och förenklad budgetstruktur med färre rubriker och program. Den föreslagna budgetramen uppgår till totalt 1 763 miljarder euro i 2025 års priser, motsvarande ca 1,26 procent av EU:s samlade bruttonationalinkomst. Budgeten föreslås organiseras under fyra övergripande rubriker: ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, konkurrenskraft och säkerhet, Europa i världen samt administration. Därutöver föreslås tre specialinstrument utanför utgiftstaken för hantering av oförutsedda händelser.

Förslagen presenterades i rådet för allmänna frågor den 18 juli 2025 och har därefter behandlats vid flera rådsmöten. En särskild arbetsgrupp har inrättats för teknisk behandling. Ordförandeskapet har lagt fram en

förhandlingsbox inför de fortsatta budgetförhandlingarna, vilken noterades av Europeiska rådet i december 2025.

Regeringen framför att den välkomnar förslaget inriktning, dvs. en budget med större fokus på säkerhet och försvar, inklusive ett bibehållet starkt stöd till Ukraina, samt konkurrenskraft. Regeringen välkomnar också förslaget till förenklad struktur med färre rubriker och program. Förslaget är dock alldeles för expansivt med kraftiga ökningarna av volymen i budgetramen. Neddragningar och omprioriteringar är därför nödvändiga. Rabattarrangemangen för Sverige måste också förnyas, enligt regeringen.

Behandling i utskottet

Den 6 maj 2025 informerade statssekreterarna Christian Danielsson, Statsrådsberedningen, och Johanna Lybeck Lilja, Finansdepartementet, utskottet om EU:s kommande långtidsbudget. Därefter överlade utskottet med statssekreterarna Christian Danielsson och Johanna Lybeck Lilja om EU:s kommande långtidsbudget den 10 juni 2025. Efter att förslagen presenterats återkom statssekreterare Christian Danielsson till utskottet den 18 september 2025 och överlade om förordningen om EU:s fleråriga finansieringsram (Multiannual Financial Framework, MFF), EU:s egna medel och genomföranderamverket.

Den europeiska terminen för stärkt ekonomisk samordning

Skrivelsen

Den femtonde europeiska planeringsterminen inleddes genom att kommissionen presenterade det s.k. höstpaketet, som delades upp i två delar. Mot bakgrund av att det nya ramverket för ekonomisk styrning tillämpades för första gången år 2025 presenterades vissa finanspolitiska delar separat, däribland bedömningen av medlemsstaternas medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer. Dessa delar av höstpaketet kommer framöver normalt att presenteras på våren. Den andra delen av höstpaketet presenterades i december 2024 och omfattade bl.a. meddelandet om den europeiska planeringsterminen 2025, rapporten om förvarningsmekanismen, förslag till en rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet samt förslag till en gemensam sysselsättningsrapport. Presentationen kom något senare än vanligt till följd av att den nya kommissionens tillträde först den 1 december 2024.

I april 2025 överlämnade Sverige sin första årliga lägesrapport till kommissionen tillsammans med sin medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan, vilken ersätter det tidigare nationella reformprogrammet samt stabilitets- och konvergensprogrammet. Efter att medlemsstaterna lämnat sina rapporter genomförde kommissionen en analys med beaktande av respektive lands utgångsläge och nationella förutsättningar. Resultatet redovisades i juni 2025 inom ramen för det s.k. vårpaketet i form av ländrapporter och förslag till

landsspecifika rekommendationer. Rekommendationerna syftar till att peka ut de huvudsakliga utmaningar som medlemsstaterna bör prioritera under de kommande 12–18 månaderna, i linje med de integrerade riktlinjerna för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken samt stabilitets- och tillväxtpakten och det makroekonomiska obalansförfarandet. Rådet antog de landsspecifika rekommendationerna i juli 2025.

Inom ramen för den europeiska planeringsterminen antog rådet fem landsspecifika rekommendationer till Sverige för 2025 och 2026. Dessa avser bl.a. att stärka försvars- och säkerhetsutgifterna med bibehållen skuldållbarhet, säkerställa ett effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen och sammanhållningspolitiken, minska växthusgasutsläppen och beroendet av fossila bränslen, förbättra utbildningsresultaten och arbetsmarknadsintegrationen samt öka effektiviteten på bostadsmarknaden, inklusive att vidta åtgärder för att hantera hushållens skuldsättning.

Behandling i utskottet

Den 29 april 2025 informerade statssekreterare Johanna Lybeck Lilja utskottet om Sveriges medelfristiga strukturpolitiska plan och den årliga lägesrapporten om genomförandet.

Ekonomisk styrning och samordning

Stabilitets- och tillväxtpakten

Skrivelsen

Under 2025 har samtliga medlemsstater fått den första upplagan av de medelfristiga planerna godkända av Ekofinrådet. Dessa planer innefattar även ett medelfristigt finanspolitiskt åtagande för varje land. Nio medlemsstater har även begärt en s.k. förlängd anpassningsperiod, vilket ger dem något längre tid för att anpassa sina offentliga finanser. I mars öppnade kommissionen upp möjligheten för samtliga medlemsstater att aktivera den nationella undantagsklausulen för att strukturellt höja sina försvarsutgifter, utan att bryta mot stabilitets- och tillväxtpaktens regler. Under året valde totalt 16 medlemsstater att aktivera klausulen. I juli öppnades ett underskotts förfarande för Österrike, vilket gör att sammanlagt nio medlemsstater befinner sig i underskotts förfarande. Av dessa bedömde kommissionen att Rumänien inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma till rätta med sitt underskott.

Behandling i utskottet

Utskottet informerades av finansminister Elisabeth Svantesson (M) den 20 mars 2025 och av statssekreterare Johanna Lybeck Lilja den 21 april 2025.

Makroekonomiska obalanser

Skrivelsen

I december 2024 publicerade kommissionen 2025 års förvarningsrapport inom ramen för det makroekonomiska obalansförfarandet. Baserat på denna rapport presenterade kommissionen i maj 2025 fördjupade granskningar av tio medlemsstater, däribland Sverige. Kommissionen bedömde att Sverige fortfarande hade makroekonomiska obalanser kopplade till hushållens skuldsättning och bostadsmarknadens funktionssätt.

Behandling i utskottet

Frågan behandlades inte enskilt i finansutskottet under 2025, men den följdes av EU-nämnden.

Faciliteten för återhämtning och resiliens

Skrivelsen

I skrivelsen framför regeringen att rådet antagit 50 reviderade genomförande-beslut om återhämtnings- och resiliensplaner under året. Revideringarna gjordes bl.a. till följd av s.k. objektiva omständigheter, vilket inkluderar borttagande av åtgärder som inte längre är genomförbara eller ändringar av mål för bättre måloppfyllnad. En medlemsstat, Bulgarien, har även ändrat sin plan genom att lägga till ett REPowerEU-kapitel. Under året har även flertalet medlemsstater lämnat in utbetalningsförfrågningar till kommissionen. Vid slutet av 2025 hade totalt 393 miljarder euro betalats ut under faciliteten.

Behandling i utskottet

Den 20 mars 2025 informerade finansminister Elisabeth Svantesson (M) utskottet om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Sveriges återhämtningsplan

Skrivelsen

I juli 2025 mottog Sverige sin första utbetalning från faciliteten för återhämtning och resiliens. Betalningen avsåg mål och delmål som uppnåtts under perioden 2020–2022 och uppgick till drygt 18 miljarder kronor. I juni 2025 lämnade Sverige in en motiverad begäran för att revidera sin återhämtnings- och resiliensplan. De föreslagna ändringarna syftade till att förenkla genomförandet av planen samt att justera den utifrån objektiva omständigheter, utan att ändra ambitionsnivån för åtgärderna.

Behandling i utskottet

Den 10 juni 2025 informerade statssekreterare Johanna Lybeck Lilja utskottet om genomförandet av den svenska planen för återhämtning och resiliens.

Utskottet behandlade även Sveriges genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen i samband med 2025 års ekonomiska vårproposition (prop. 2024/25:100, bet. 2024/25:FiU20, rskr. 2024/25:292).

Klimatfinansiering och internationell finansiering

Skrivelsen

Rådsslutsatser om klimatfinansiering inför FN:s klimattoppmöte COP30 antogs vid Ekofinrådet den 10 oktober 2025. Slutsatserna har två syften: dels att redovisa EU:s fortsatta arbete med att mobilisera och öka finansieringen för klimatrelaterade ändamål, dels att ta fram och tydliggöra EU:s ståndpunkt i frågor som är specifikt kopplade till klimatförhandlingarna och genomförandet av Parisavtalet.

I skrivelsen konstateras att Sydafrika var ordförande i G20 under 2025. EU representerades av ordförandeskapet, kommissionen och ECB i G20:s finansspår, där finansministrar och centralbankschefer träffas. Sverige var under Sydafrikas ordförandeskap inbjudet land i finansspåret. Det världsekonomiska läget, den internationella finansiella arkitekturen, klimatfinansiering, reformeringen av multilaterala utvecklingsbanker, internationell beskattning och globala skuldfrågor stod på G20:s dagordning under året. Det sydafrikanska ordförandeskapet fäste särskilt stor vikt vid utvecklingen i Afrika. Vid finansministrarnas och centralbankschefernas möte i juli 2025 enades G20-länderna om en kommuniké, medan mötena i februari och oktober resulterade i sammanfattningar av ordförandeskapet. Vid mötet i oktober antogs också en gemensam ministerdeklaration om skuldållbarhet i låginkomstländer.

Behandling i utskottet

Den 8 april 2025 informerade finansminister Elisabeth Svantesson (M), riksbankschef Erik Thedéen och statssekreterare Diana Janse, Utrikesdepartementet, utskottet inför Internationella valutafondens (IMF) och Världsbankens vårmöte. Den 2 oktober 2025 informerade finansministern, riksbankschefen och bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M) utskottet inför IMF:s och Världsbankens årsmöte.

Makrofinansiellt stöd till Ukraina

Skrivelsen

Under 2025 genomfördes EU:s exceptionella makrofinansiella stöd till Ukraina som beslutades av Europaparlamentet och rådet i oktober 2024.

Stödet uppgick till 18,1 miljarder euro och betalades ut i delbetalningar under året. Det makrofinansiella stödet utgjorde EU:s bidrag till G7:s överenskommelse om att ställa ut lån om totalt 45 miljarder euro till Ukraina, där den framtida avkastningen från immobiliserade ryska centralbankstillgångar skulle användas för att återbetala lånen och räntekostnader. I december presenterade kommissionen ett lagstiftningspaket om nytt finansiellt stöd till Ukraina. Paketet innehöll bl.a. förslag om att ställa ut lån till Ukraina om 90 miljarder euro för perioden 2026–2027 som finansieras av de immobiliserade ryska tillgångarna och som Ukraina inte behöver återbetala förrän Ryssland har betalat krigsskadestånd, ett s.k. reparationslån. Dock kunde inte Europeiska rådet i december nå en överenskommelse om att gå vidare med lagstiftningspaketet. I stället enades man om att gå vidare med en lösning som innebär att kommissionen lånar upp medel på finansmarknaden för EU:s räkning och ställer ut lån om 90 miljarder euro för 2026–2027 till Ukraina. Lånet ska garanteras av utrymmet mellan utgiftstaket och egna medelstaket i EU-budgeten.

Behandling i utskottet

Utskottet överlade med statssekreterare Johanna Lybeck Lilja om kommissionens förslag om stödpaket till Ukraina som EU:s del i G7:s överenskommelse den 1 oktober 2024. Den 20 mars 2025 informerade finansminister Elisabeth Svantesson (M) utskottet om genomförandet av EU:s finansiella stöd till Ukraina. Finansutskottet mottog skriftlig information från Finansdepartementet om processen för hantering av de ryska immobiliserade tillgångarna den 11 december 2025. Utskottet överlade med statssekreterare Johanna Lybeck Lilja om nytt stöd till Ukraina den 16 december 2025.

InvestEU

Skrivelsen

I februari 2025 presenterade kommissionen ett förslag om ändringar i InvestEU-förordningen. Förslaget syftade till att förenkla rapporteringen och göra det lättare att kombinera InvestEU-garantin med tillgängliga garantier i äldre instrument för att frigöra investeringsmöjligheter. Bl.a. föreslogs att EU-garantin i InvestEU-programmet skulle utökas och att den ökade avsättningen i EU-budgeten skulle finansieras genom överskott och återflöden från äldre finansiella instrument.

Under september 2025 genomfördes trepartsmöten, och en överenskommelse nåddes i slutet av månaden. Den 11 december antogs rådsbeslutet. Ändringarna i InvestEU-förordningen trädde i kraft den 23 december 2025.

Behandling i utskottet

Den 20 mars 2025 informerade finansminister Elisabeth Svantesson (M) utskottet om InvestEU. Utskottet överlade med statssekreterare Johanna Lybeck Lilja om ändring i förordningen om InvestEU den 29 april 2025.

Finansmarknaden

Skrivelsen

I skrivelsen framför regeringen att förhandlingar om ett flertal frågor inom finansmarknaden pågick under 2025.

Kommissionen presenterade i juni 2023 ett förslag till ändringar i regelverket för betaltjänster. Förslaget innehåller bl.a. åtgärder för att bekämpa betalningsbedrägerier. En politisk överenskommelse nåddes i november 2025.

Kommissionen presenterade i juni 2023 ett lagstiftningspaket i syfte att ge lagstöd till ett eventuellt inrättande av en digital euro. Förhandlingar fortsatte i rådet även under 2025 och ett förhandlingsmandat antogs i december 2025.

Kommissionen presenterade i början av 2023 ett lagförslag för att reformera det gemensamma ramverket för bankkrishantering och nationella insättningsgarantisystem. En politisk överenskommelse nåddes i juni 2025.

Kommissionen presenterade i mars 2025 en strategi för en spar- och investeringsunion (Savings and Investment Union, SIU). SIU är kommissionens nya paraplybegrepp som omfattar både kapitalmarknadsunionen och bankunionen. Förhandlingar om det aktuella lagförslaget pågick under 2025.

Kommissionen presenterade i juni 2025 en översyn av EU:s ramverk för värdepapperisering. Översynen syftar till att stärka tillgången till finansiering i den reala ekonomin genom att underlätta för värdepapperisering. Förhandlingar i rådet inleddes i juni och ett förhandlingsmandat nåddes i december 2025.

Kommissionen presenterade i maj 2023 ett lagstiftningspaket som syftar till att stärka skyddet för icke-professionella investerare. Trepartsmöten pågick under året och en politisk överenskommelse nåddes i december 2025.

Kommissionen presenterade i december 2025 ett lagstiftningspaket om marknadsintegration och tillsyn. Syftet är att stärka de europeiska kapitalmarknaderna genom att underlätta för gränsöverskridande verksamhet, minska fragmentering på den inre marknaden och modernisera regelverken för att främja teknisk utveckling. En stor del av förslaget rör tillsyn av finansiella företag på värdepappersmarknaden. Förhandlingarna i rådet inleddes i december 2025.

Kommissionen presenterade i november 2025 ett lagstiftningspaket som syftar till att säkerställa hållbara pensionssystem i hela unionen samt att främja långsiktigt sparande och investeringar, det s.k. pensionspaketet. Förhandlingarna i rådet inleddes i december 2025.

Kommissionen presenterade i november 2025 ett förslag till översyn av EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Översynen ska enligt kommissionen komma till rätta med brister kopplade till transparens och grönmåling. Dessutom ska upplysningarna göras mer konsumentvänliga och reglerna bli lättare att använda och tillämpa för de finansiella aktörerna. Förhandlingarna i rådet inleddes i december 2025.

Behandling i utskottet

Den 28 september 2023 överlade utskottet med finansmarknadsminister Niklas Wykman (M) om ändringar i regelverket för betaltjänster. Utskottet subsidiaritetsprövade de två aktuella förslagen i september 2023 och ansåg att de inte stred mot subsidiaritetsprincipen. Utskottet fick senast information om förhandlingsläget den 18 mars 2025 av statssekreterare Johan Almenberg, Finansdepartementet.

Den 28 september 2023 överlade utskottet med finansmarknadsminister Niklas Wykman (M) om EU:s lagstiftningspaket om digital euro. Utskottet subsidiaritetsprövade förslaget i september 2023 och ansåg att det inte stred mot subsidiaritetsprincipen. Det senaste tillfället då finansmarknadsminister Niklas Wykman (M) informerade utskottet om förhandlingsläget var den 22 april 2025.

Den 13 juni 2023 överlade utskottet med statssekreterare Johan Almenberg om ändringar av EU:s krishanteringsregelverk. Utskottet subsidiaritetsprövade de tre förslagen för bankkrishantering och nationella insättningsgarantisystem i september 2023 och ansåg att de inte stred mot subsidiaritetsprincipen. Det senaste tillfället då finansmarknadsminister Niklas Wykman (M) informerade utskottet om statusen i förhandlingarna var den 13 juni 2024.

Utskottet överlade med finansmarknadsminister Niklas Wykman (M) om spar- och investeringsunionen den 22 april 2025.

Utskottet överlade med finansmarknadsminister Niklas Wykman (M) om EU:s ramverk för värdepapperisering den 11 september 2025. Utskottet subsidiaritetsprövade förslaget i september 2025 och ansåg att det inte stred mot subsidiaritetsprincipen. Utskottet fick senast information om förhandlingsläget den 13 november 2025.

Utskottet överlade med statssekreterare Johan Almenberg om lagstiftningspaket om stärkt investerarskydd på finansiella marknader den 21 september 2023. Utskottet subsidiaritetsprövade förslaget i september 2023 och ansåg att det inte stred mot subsidiaritetsprincipen.

EU:s budget

EU:s årsbudget 2026

Skrivelsen

I juni 2025 presenterade kommissionen sitt förslag till EU:s årsbudget för 2026. Den 8 oktober 2025 lade kommissionen fram ett uppdaterat förslag. Utgiftstaken för budgetåret 2026 följer den fleråriga budgettramen för perioden 2021–2027. I kommissionens förslag uppgick åtagandena till 192,9 miljarder euro och betalningarna till 190,3 miljarder euro, inklusive specialinstrument.

Rådet fastställde sin ståndpunkt den 5 september 2025, vilket innebar minskningar jämfört med kommissionens förslag. Under förlikningsförhandlingarna med Europaparlamentet i november nåddes en överenskommelse om årsbudgeten för 2026. Denna innebar en åtagandenivå på 192,8 miljarder euro och en betalningsnivå på 190,1 miljarder euro. Enligt överenskommelsen uppgick marginalerna innanför budgettramen till minus 4,2 miljarder euro för åtaganden och 16,1 miljarder euro för betalningar. Marginalerna utanför budgettramen uppgick efter mobilisering av specialinstrument till sammanlagt 715,7 miljoner euro för åtaganden och 20,4 miljarder euro för betalningar. Överenskommelsen antogs den 15 november 2025.

Sverige röstade som enda medlemsstat emot budgetförslaget (se vidare skr. 2025/26:115 bil. 3). Regeringen motiverade sitt ställningstagande med att budgeten inte innehöll tillräckliga marginaler för att hantera oförutsedda händelser under budgetåret. Därutöver anfördes att de ökade räntekostnaderna för EU:s gemensamma upplåning i för liten utsträckning finansierades genom omprioriteringar och befintliga specialinstrument och i stället belastade det nyinrättade specialinstrumentet EURI. Rådet antog EU:s årsbudget för 2026 den 24 november 2025 och Europaparlamentet antog budgeten den 26 november 2025.

Behandling i utskottet

Utskottet överlade med statssekreterare Johanna Lybeck Lilja om EU:s årsbudget 2026 den 10 juni och 6 november 2026.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3988 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 8 anför motionärerna att EU:s påtvingade åtstrammingspolitik har slagit extra hårt mot kvinnor och att kvinnor drabbas hårdast när välfärden skärs ned.

Motionärerna vill att EU ska införa en feministisk budget som bygger på en genomgripande feministisk analys och syftar till att utjämna skillnader mellan könen avseende inkomst och levnadsvillkor m.m. Motionärerna

föreslår därför ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för att EU inför en feministisk budget.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat liknande yrkanden, senast i sitt yttrande till utrikesutskottet över skrivelsen om verksamheten i EU under 2024 (yttr. 2024/25:FiU2y). Utskottet ansåg då att utrikesutskottet borde avstyrka yrkandet, bl.a. med hänvisning till att regeringen stämt av prioriteringarna i förhandlingarna om halvtidsöversynen av EU:s fleråriga budgetram för perioden 2021–2027 i överläggningar med finansutskottet och genom samråd med EU-nämnden. Utrikesutskottet avstyrkte yrkandet. Riksdagen biföll utrikesutskottets förslag (skr. 2024/25:115, bet. 2024/25:UU10, rskr. 2024/25:233).

Genomföranderamverket

Skrivelsen

Kommissionens förslag om att inrätta ett nytt genomföranderamverk presenterades i juli 2025. Förslaget lades fram i anslutning till förslaget om en flerårig budgetram för perioden 2028–2034 och innebär en omstöpnings av EU:s ramverk för övervakning, rapportering och uppföljning av genomförandet av EU-budgeten. Det samlar och harmoniserar reglerna för hur EU:s övergripande principer ska tillämpas inom budgetens olika program. Det innehåller också gemensamma bestämmelser för prestation och resultatrapportering, regler för behandling av personuppgifter samt enhetliga krav på informations- och kommunikationsåtgärder.

Behandling i utskottet

Utskottet överlade med statssekreterare Christian Danielsson om genomföranderamverket den 18 september 2025.

EU:s egna medel

Skrivelsen

Ett modifierat system för EU:s egna medel presenterades av kommissionen i juli 2025. Förslaget innebär sammantaget att fem ytterligare kategorier av egna medel introduceras:

- 30 procent av intäkterna från försäljning av utsläppsrätter inom ramen för EU ETS 1,
- 75 procent av intäkterna från handeln med certifikat inom ramen för mekanismen för koldioxidjustering vid unionens gräns,
- 2 euro per kilo icke insamlad elektrisk och elektronisk utrustning (elavfall) som justeras i takt med inflationen,

- 15 procent av intäkterna från reviderade, harmoniserade punktskatter på tobaksvaror och tobaksrelaterade produkter, och
- en årlig progressiv avgift från företag i EU, och företag i tredje land med fast driftställe i EU, med en nettoomsättning över 100 miljoner euro.

Kommissionens förslag innebär även följande ändringar i nuvarande system:

- Den andel av tullavgifterna som medlemsstaterna får behålla för att täcka uppbördskostnader minskas från 25 till 10 procent.
- Avgiften per kilo icke materialåtervunna plastförpackningar höjs från 0,8 till 1 euro per kilo och justeras för inflationen.
- Den föreslagna unionshanteringsavgiften för e-handel med tredjeländer räknas till kategorin traditionella egna medel.
- Taket för egna medel baserat på mervärdesskatt tas bort, rabatter för plastavgiften och rabatter på den BNI-baserade avgiften förnyas inte.

Kommissionen föreslår även en höjning av taket för egna medel till 1,75 procent av EU:s sammanslagna BNI mätt som betalningar, respektive 1,81 procent mätt som åtaganden. Inklusivt den föreslagna krismekanismen om 0,25 procent och Next Generation EU om 0,6 procent, föreslås det samlade egna medelstaket uppgå till 2,6 procent av EU:s BNI.

Behandling i utskottet

Utskottet överlade med statssekreterare Christian Danielsson om EU:s egna medel den 18 september 2025.

Utskottet subsidiaritetsprövade kommissionens förslag i oktober 2025 och ansåg att det stred mot subsidiaritetsprincipen. I enlighet med utskottets förslag lämnade riksdagen ett motiverat yttrande till EU:s institutioner (utl. 2025/26:FiU16, rskr. 2025/26:19).

Skydd av EU:s finansiella intressen

Ansvarsfrihet för genomförandet av 2023 års budget och årsrapport om budgetåret 2024

Skrivelsen

Ekofinrådet beslutade i februari att rekommendera Europaparlamentet att bevilja kommissionen ansvarsfrihet för genomförandet av 2023 års budget. Sverige valde att rösta nej vid omröstningen i rådet (se vidare skr. 2025/26:115 bil. 3). Europaparlamentet beslutade i maj att bevilja kommissionen ansvarsfrihet för genomförandet av 2022 års budget.

Europeiska revisionsrättens årsrapport om budgetåret 2024 publicerades i oktober 2025. Revisionsrätten granskar EU:s inkomster och utgifter för att bedöma om de är lagliga och korrekta. För budgetåret 2024 gjorde revisionsrätten fyra uttalanden. Två var utan anmärkning: ett om att EU:s räkenskaper var tillförlitliga och ett om intäkterna. Två uttalanden hade

anmärkningar. Det ena var en avvikande mening om budgetkostnadernas laglighet och korrekthet. Det berodde på att felprocenten var 3,6 procent, vilket är över väsentlighetsgränsen på 2 procent. Det andra var en reservation om lagligheten och korrektheten i kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och resiliens, vilket berodde på att ett antal utbetalningar innehöll väsentliga fel. Under början av 2026 väntas rådet anta en rekommendation till Europaparlamentet om att kommissionen ska beviljas ansvarsfrihet för genomförandet av 2024 års budget som delvis baseras på revisionsrättens årsrapport.

Behandling i utskottet

Utskottet överlade med statssekreterare Johanna Lybeck Lilja om ansvarsfrihet för kommissionens genomförande av EU:s årsbudget för 2023 den 23 januari 2025. Vid Ekofinrådets möte i februari 2026 antogs en rekommendation om att bevilja kommissionen ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten 2023. Sverige röstade nej i rådet då det ansågs allvarligt att kommissionen inte fått en revisionsförklaring utan kritik för alla delar av budgeten (skr. 2025/26:115 bil. 3). Ett flertal av revisorernas iakttagelser bedömdes även återspegla att EU-budgetens exponering för olika risker ökar.

Utskottet berörde frågan om ansvarsfrihet i december 2025 i betänkande 2025/26:FiU5 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Statistik

Skrivelsen

Europaparlamentet och rådet fattade beslut om förordningen om EU:s arbetsmarknadsstatistik om företag i maj 2025 samt om förordningen om europeisk statistik om befolkning och bostäder i november 2025. I december 2025 fattade rådet även beslut om ändring av rådets förordning (EG) 2533/98 om ECB:s insamling av statistiska uppgifter. Kommissionen presenterade förslag till förordning om icke-finansiell statistik över kommersiella fastigheter i mars 2025.

Behandling i utskottet

Den 26 september 2023 överlade utskottet med statssekreterare Natasa Ristic Davidson, Finansdepartementet, om ändring av förordningen (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik. Utskottet subsidiaritetsprövade förslaget i september 2023 och ansåg att det inte stred mot subsidiaritetsprincipen.

Utskottet överlade med statssekreterare Natasa Ristic Davidson om förordningen om statistik över kommersiella fastigheter den 8 maj 2025. Utskottet subsidiaritetsprövade förslaget i april 2025 och ansåg att det inte stred mot subsidiaritetsprincipen.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens skrivelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2025. Utskottet anser att skrivelsen är ett viktigt instrument för att följa verksamheten inom EU och hur regeringen har agerat i det europeiska samarbetet.

Under 2025 var fokus inriktat på stödet till Ukraina samt på den geoeconomiska osäkerhet som präglade det internationella läget. EU:s medlemsstater enades på nytt om att tillhandahålla ytterligare stöd till Ukraina i form av humanitärt, militärt och ekonomiskt bistånd. Utskottet konstaterar att världsläget fortfarande är starkt påverkat av geopolitiska spänningar, inte minst till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina samt den pågående konflikten i Mellanöstern. I sina fortsatta överläggningar har utskottet ställt sig bakom regeringens linje att fortsätta ge stöd till Ukraina. Utskottet välkomnar även det pågående arbetet med att tillhandahålla lån till Ukraina genom att använda avkastning från frysta ryska centralbankstillgångar. I likhet med regeringen är utskottet positivt till att gå längre i fråga om dessa tillgångar, under förutsättning att åtgärderna vidtas i enlighet med folkrätten och EU-rätten.

Den svenska restriktiva grundhållningen när det gäller EU:s budget är fast förankrad i riksdagen. I denna restriktiva grundhållning är principerna om subsidiaritet, europeiskt mervärde, proportionalitet och sund ekonomisk förvaltning vägledande. Utskottet understryker värdet av att dessa principer fortsatt är vägledande i förhandlingen om EU:s kommande långtidsbudget för perioden 2028–2034.

För Sveriges del, som en liten öppen ekonomi, är det av stor betydelse att EU:s inre marknad utvecklas positivt och skapar möjligheter för svenska företag och medborgare. Enligt utskottet är det centralt att rådet och kommissionen i tillämpningen av den ekonomiska styrningen fullt ut respekterar de nationella parlamentens roll och att fokuset för ramverket förblir på medlemsländernas skuldållbarhet.

Utskottet välkomnar att Sverige har mottagit en första utbetalning från faciliteten för återhämtning och resiliens. Utskottet förutsätter att regeringen löpande fortsätter att informera utskottet om det fortsatta arbetet samt om kommande utbetalningar.

Utskottet välkomnar de framsteg som gjorts i förhandlingarna om flera förslag inom finansmarknadsområdet och följer särskilt förhandlingarna om att inrätta en digital euro.

Utskottet betonar vikten av att skydda EU:s finansiella intressen och ställde sig kritiskt till beslutet om att bevilja kommissionen ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för 2023. Sverige röstade nej till rådets rekommendation om att bevilja ansvarsfrihet, mot bakgrund av att Sverige ansåg att det var allvarligt att kommissionen inte fått en revisionsförklaring

utan kritik för alla delar av budgeten. Europeiska revisionsrätten konstaterade också att felprocenten i EU-budgeten för 2024 uppgick till 3,6 procent och att ett flertal av revisorernas iakttagelser återspeglade att EU-budgetens exponering för olika risker ökar.

Utskottet ställde sig också kritiskt till kommissionens förslag till EU:s årsbudget för 2026. Sverige röstade som enda land nej till förslaget, med motiveringen att överenskommelsen som nåddes om EU:s årsbudget för 2026 inte bedömdes garantera tillräckliga marginaler för det kommande budgetåret.

Inför förhandlingarna om EU:s långtidsbudget för perioden 2028–2034 stämde regeringen av prioriteringarna för utformningen av EU:s budget på längre sikt i överläggningar med finansutskottet och genom samråd med EU-nämnden. Utskottet anser mot den bakgrunden att utrikesutskottet bör föreslå att det aktuella motionsyrkandet avslås.

Avslutningsvis vill utskottet betona vikten av att frågor av betydelse för hela EU diskuteras och beslutas gemensamt av samtliga medlemsstater. Utskottet välkomnar åtgärder som syftar till att stärka den finansiella stabiliteten samt den förnyade diskussionen om en spar- och investeringsunion. Det är enligt utskottet angeläget att sådana åtgärder utformas med hänsyn till hela den inre marknaden och möjliggör en likvärdig behandling av medlemsstater som har respektive inte har euron som valuta.

Mot denna bakgrund anser utskottet att utrikesutskottet bör föreslå att skrivelsen läggs till handlingarna.

Stockholm den 28 april 2026

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Charlotte Quensel (SD), Eva Lindh (S), Ida Drougge (M), Hans Eklind (KD), Martin Ådahl (C), David Perez (SD), Cecilia Rönn (L), Peder Björk (S), Patrik Lundqvist (S), Hanna Westerén (S), Ilona Szatmári Waldau (V), Annika Hirvonen (MP) och Merit Frost Lindberg (M).

Avvikande meningar

Verksamheten i Europeiska unionen under 2025 (V)

Ilona Szatmári Waldau (V) anför:

Attackerna på välfärden och arbetsrätten i många EU-länder utgör ett allvarligt hot mot jämställdheten. EU:s påtvingade åtstramningspolitik har slagit extra hårt mot kvinnor. Kvinnor drabbas hårdast när välfärden skärs ned och arbetsvillkoren försämras. Vi driver kraven på ekonomisk rättvisa för kvinnor. EU bör införa en feministisk budget som bygger på en genomgripande feministisk analys och syftar till att utjämna skillnader mellan könen i fråga om inkomst, levnadsvillkor m.m. Regeringen bör verka för att EU inför en feministisk budget. Mot bakgrund av detta bör utrikesutskottet tillstyrka kommittémotion 2025/26:3988 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 8.